

Günün en geç saatinde çıkar Halk Gazetesi

Amerikadan Hindistana gelen top mermileri Hindliler tarafından boşaltılıyor

Sahibi ve umum Neşriyat Müdürü
hakki tarık us
Basıldığı yer
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

12
NİSAN 1942
PAZAR

Numara: 936 Sene: 3
Tel: 24722 Posta Kutusu: 214

Bu akşam

Pasifikte
Eni Bir Kayıp Daha

Yazan: **SADRI ERTEM**

AMERIKAN kuvvetleri Filipinlerde Bataan yarımadasını dört aylık getin bir mücadele sona erdirmişlerdir. Bu sona teslim ettikleri 1939 harbinin garip hususiyetlerinden biri de dört ay gibi uzun süren mukave metlerin emsalsiz deneyecek derecede az bulunmasıdır. Bataan'daki kuvvetler hava yardımı da malik olmadıkları halde hava, kara, deniz işbirliği yapan Japon kuvvetleri bu harbin mikyasına umulmadık bir şekilde döviştüler. Nihayet teslim oldular. Bataan düşmesi Newyork radyosunun da dediği gibi Dünkerk, Balkanlar, Singapurun, Rangunun sukutu kadar şiddetli, felâketlidir. Beyazların uzun zamanlardır yayıldıkları Pasifikten pek kusa sayılabilecek bir zamanda sökülüp atılmaları yalnız prestij, yalnız arazi kaybı bakımından değil, tekrar dönmek lâzım geldiği zaman çekilecek şekiller bakımından da mahanıdır. Bu da istikbale ait bir mesele telâkki edilecek şimdi üzerinde durulmaya biliniyor. Fakat Bataan kuvvetleri nin silahlarını gıdasızlık, anavatanı gimi irtibatının temininde görülen şekiller yüzünden teslim etmiş olmaları başka bir noktadan gördüğümüz meselesi olarak ehemmiyet arz edecektir. Bataan önüne Japonlar iyi teçhiz edilmiş, iyi talim görmüş 200.000 kişilik Japon askeri koymuşlardı. Dört aydır mücadele bunlarla oluyordu. Şimdi Bataanın sukutu ile bu iyi yetiştirilmiş Japon kuvvetleri serbest kalıyor. Bu serbest kalacak kuvvetler ehemmiyetli bir surette Uzakşark harbinde yeniden müessir olabilirler. Japonların tasarruf edebilecek her kuvvet Amerikanın hareketi geçmesi anında kadar büyük bir mânia ifade eder. Bugün Pasifikte pasif vaziyet olan Anglo-Sakson hâkimiyeti daha bir müddet harpanabilir.

Bataanın sukutu Amerikada büyük bir tesir yapmış, Amerikanın harbin felâketini bir kere daha his etmesine sebep olmuştur. Pedla bur baskından sonra Bataan sukutunun Amerikadaki harp enerjisini kuvvetlendirmek bakımından bir kamçı tesiri yapacağına şüphesiz yoktur. Andrejid Amerikayı

Müslüman Hindliler Muhtar bir müslüman devleti istiyorlar

Müslümanlar da Kripsin teklifini bu bakımdan kabul etmediler

Yeni Delhi, 12 (A.A.) — Hind müslüman birliği Krips'in tekliflerine verdiği cevapta ezimle diyor ki: Bakistanın muhtar bir müslüman devleti olarak kurulması Bilyük Britanya tarafından zımni olarak kabul edilmek ve bu zihniyetle iki veya daha fazla müstaklil Hind birliği vücuda getirilmesi düşünülmek gerektiği. Müslüman birliği komitesi teklifler heyeti umumiyesinin mukabil tekliflere yol açacak şekilde tadil edilemesine müteessiftir. Bu uzlaşmaz durum tekliflerin bugünkü şekilleriyle kabullerine imkân olmadığını söylemeye birlik komitesini mecbur etmektedir. Birliğe girmek üzere eyaletlere verilen hak, Hindistandan ayrılmak isteyen müslümanların isteği üzerine verilmiştir. Bununla beraber eyaletler mantık esasına üzerine değil sırf idare esasına üzerine kurulmuş olduklarından bu teklifin hiç değeri yoktur. Hind müslümanları geleceğe ait olan hayati meseleler bahsinde böyle bir proje ile iktifa edemezler. Bu itibarla bu noktaları açıkça anlatan bir beyanname istemektedirler. Hind meselesini, realiteleri hesaba katmadan halletmek için yapılacak her türlü tegebbüs bozulmaya mahkumdur.

Her âile reisine bir "iaşe kartı,, verilecek

Halk dağıtma birlikleri kurulacak

Ankara'dan bildirildiğine göre, iaşe müsteşarlığının halkın gıda maddelerini esaslı bir şekilde tanzim etmek üzere hazırladığı proje bu ay içinde tatbik mevkiine girecektir.

Hazırlanan projeye göre her 250 ev veya 1000 nüfuslu olan yerde bir

günah işlemeğe ve ıstırap duymaya müsaade etmediği için ruhsuz addeder. Bu harp onun hem günah işlediğini, hem ıstırap çekmeğe başladığını isbat etti. Demek ki yaşıyor. Fakat romantik manevi kuvvetlerin müphem tesirlerini şimdiden hesap etmekte Bataan'da serbest kalacak Japon kuvvetlerinin nereye sevk edileceğini düşünmek daha hayırlı olur. Bataanın sukutu hakikaten Pasifik harbinde mühim bir noktadır.

Kongre Komitesi 23 Nisanda tevkalâde toplantıya çağırıldı

"Hindlilere mesuliyet verilmezse İngiltere müdafaayı başaramayacaktır"

Londra, 12 (A.A.) — Sir Krips 3 hafta süren çalışmadan sonra bugün Yeni Delhidan Londra'ya hareket ediyor. Başvekil Çörçil bu minasebetle kendisine çektiği telgrafta demıştır ki: "Siz elinizden yaptınız. Gösterdiğiniz sebat ve tegebbüs fikri ile Britanyanın bir hal şekline erişmek azmini gösterdi. Ümitleriniz husul bulmamışsa da büyük işler gördünüz. Hindistanın müstakbel terakkisi için temeller atıldı."

Devamı 2 nci sayfada

GÜNDÜZDEN KESTİRDİĞİ EVE GİREN HIRSIZ

Kıymetli eşyaları çuvala doldurup kaçarken yakalandı

Dün gece Karagömrükte Muhtesip Iskender mahallesinde bir hırsızlık hâdisesi olmuş, suçlu kaçarken yakalanmıştır.

"Halk Dağıtma Birliği" teşkil olunacaktır. Bu birlikler bir reis ve dört âzadan mürekkep bir idare heyeti tarafından idare edilecektir.

Yeni teşkilata tevziatı memur bakallara her yüz müstehlik için kullanılacak, üzeri hanelere ayrılmış birer cetvel verilecektir. Müstehlik halkı da aile başına defter şeklinde iki yapraklı ve üzerinde kullanış şeklide gösterilecek olan kartlar tevzi olunacaktır. Aile reisleri, mubayaa kartlarını göstererek ancak kendi mahallerindeki tevziat merkezinden yapacak ve adreslerini işaret ettireceklerdir.

Yalnız büyük şehirlerde tevzi olunacak her kartlardan dört milyon adet hazırlanacaktır. Ticaret Vekâletinin bir mümessili bu işlerle meşgul olmak üzere görevimize gelmiştir.

Uçan kaleler Japon gemilerini bombaladılar

Londra, 12 (A.A.) — Sidney radyosu bildiriyor: Avustralya av tayyareleri refakatindeki Amerikan Uçan Kaleleri dün Yeni Gine'de, Laede bu lunan Japon gemilerini, batarya mevzilerini ve askeri tesisleri bombalamışlardır. İki Japon tayyaresi düşürülmüş, 4 Japon tayyaresi hasarara uğramıştır.

Bir Japon muhribi batırıldı

Vaşington, 12 (A.A.) — Bahriye nazırlığının bildirdiğine göre, Amerikan denizaltıları Japonların bir torpidomuhrubini, bir büyük deniz taşıtını, bir denizaltı avcısı ve bir ticaret gemisini batırmış, bir Japon kruvazörü ile bir büyük deniz taşıtını hasara uğratmış ve bir işe gilebini de muhtemel olarak batırmışlardır.

Yeni Bulgar kabinesi

Sofya, 12 (A.A.) — Kral Boris bu sabah, işe başlayacak olan, yeni Fılof hükümeti üyelerini kabul etmiştir. Bugün öğleden sonra hükümetin uzun bir bildirlik neşretmesi beklenmektedir.

Nevyokta tevkifler

Madrid, 12 (A.A.) — Nevyorktan öğrenildiğine göre, Nevyork şehrinde 337 Alman, 325 Japon ve 142 İtalyan tevkif edilmiştir. Bundan başka Guatemala'da hükümetin mühver tebasından 22 kişinin tevkif edilerek sürülmesine emir verdiği öğrenilmiştir.

Şimdiye kadar 138 kişi gözaltı edilmek üzere Birleşik Amerika'ya gönderilmiştir.

Amerika İspanyaya iktisadi yardımında bulunmayacak mı?

Vaşington, 12 (A.A.) — Gazeteciler, Amerikalıların İspanyaya iktisadi yardım yapmaya devam edip etmeyeceklerini Semner ile Velles sormuşlardır. Velles verdiği cevapta bu meseleye dair şimdilik hiç bir malumatı olmadığını söylemiştir.

Bundan onbeş gün evvel Diyarbakırdan sehirimize gelen ve Sirkeci o telerinin birinde yatıp kalkan Fikri isimli biri, Derriam sokagında 8 numaralı evde oturan Ekrem'in evini soymağa karar vermiş ve gündüz evi iyice tetkik edip ne şekilde soyabileceğini kararlaştırdıktan sonra, gece yarısı evin önüne gitmiştir. Fikri, mahalle bekçilerinin uzaklaştığı sırada yanından bulunan bir maymun, cukla kapıyı açmış, içeri girdikten sonra misafir odasında bulunan halı ve kıymetli eşyaları konsol üzerinde duran gümüş saati bir çuvala doldurarak dışarı çıkmıştır.

Fikri, birkaç adım atma karşısında mahalle bekçisini görmüş, sağkım bir halde ne yapacağını bilemeyerek kaçmak istemiştir. Bekçi atik davranıp hırsızı yakalamış ve karakola götürmüştür. Eşyalar sahibine iade edildikten sonra suçlu müddeumumliğe teslim edilmiştir.

İki Amerikan gemisi torpillendi

Vaşington, 12 (A.A.) — Bahriye nazırlığının bildirdiğine göre, orta büyüklükte iki Amerikan ticaret gemisi Atlantik kıyısı açıklarında torpillenmiştir.

Kalinin

Müttefikler taarruza geçecekler mi?

Vels, Ruzveltin sözlerini hatırlattı

Vaşington, 12 (A.A.) — General Marshallın Londradaki vazifesinin esasına ve Anglo-Saksonlarla müttefiklerinin bu yıl bir taarruz hareketine geçip geçmemeleri ihtimaline dair sorulan suale Vels, verebileceği cevabın Ruzveltin sözlerini tekrar, dan ibaret olduğunu söylemiştir:

Birleşik devletlerin ve Birleşik milletlerin hedefi her imkân buldukça düşmanlarından her birisine elde mevcut bütün kuvvete ezici darbeler indirmektir.

Beşiktaş Galatasaray 3-2 yendi

Şampiyonluğa namzet bulunan Galatasaray ve Beşiktaş takımları arasındaki mühim maç bugün Fenerstadında yapılmıştır.

Havanın güzel olması sebebiyle tribünler ve diğer yerler binlerce seyirci ile tıklım tıklım dolmuştu.

Galatasaraylılar birinci devrede hakim bir oyun çıkarmışlarsada devre 1-1 berabere bitmiştir. İkinci devrede yine Galatasarayın hâkimiyeti altında geçmiş, fakat fırsatlardan istifade etmesini bilen Beşiktaşlılar Şeref vasıtasıyla iki gol daha atmışlardır. Galatasaraydan Enver de frikten bir gol atmış ve bu mühim maç böylece Beşiktaşın 3-2 galebeyle neticelenmiştir. Bu netice Beşiktaş şampiyonluk yoluna kat'ı olarak sokmuştur.

Fenerbahçede yenildi
Beşiktaş Şeref stadında yapılan maç ise İstanbulsporun 1-0 galebeyle neticelenmiştir.

Odun ve kömür narkı meselesi

Fiyat murakaabe komisyonu odun ve mangal kömürüne konulmuş olan narkın kaldırılıp kaldırılmaması meselesini tetkik etmektedir. Öğrendiği mize göre, fiyat murakabe komisyonunda bu husustaki müzakereler hâzrettilmiş, komisyon azalarının bir kısmı narkın kaldırılmasını, diğer bir kısmı da kaldırılmamasını istemişlerdir. Ekseriyet narkın kaldırılmasında ısrar etmiştir. Komisyon yarın bir toplantı daha yapacaktır.

Bayan Çankayşek Çin kadınlarna hitabede bulunurken

Kalinin diyor ki:

Tayyare ve tank üstünlüğünü aldık

Bundan sonraki darbelerimiz çok şiddetli olacaktır

Londra, 12 (Radyo 15,15) — Sovyetler Birliği Reisi Kalinin şark cephe muharebeleri hakkında beyanatta bulunmuş, Sovyetlerin tank ve tayyare falkiyetini ele aldıklarını söylemiştir. Kalinin demıştır ki:

Almanlara karşı hava faaliyetimiz başlangıca nazaran yüksektir. Alman kuvvetlerinin kuvveimanevileri sarılmıştır. Almanların hücum kıtaları bile teslim olmaktadır. Düşmana şimdiki kadar indirilen darbeler bundan sonraki taarruzlarımızda indireceğimiz darbelerle nazaran hiç bir şey değildir. Askerimizin kuvveimaneviesi mükemmeldir.

Dört gecede
Almanya üzerine 1000 ton bomba atıldı

Londra, 12 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri, son dört gece için de Rur ve Ren havzalarında ve batı Almanyada endüstri hedefleri üzerine bin ton bomba bırakmıştır. Bu harekattan 13 İngiliz bombayyaresi dönmemiştir.

Zonguldakta Günde 8-9 bin ton Maden kömürü çıkarılıyor

Kömür çıkarımı, günde 8-9 bin ton arasında devam ediyor. 15 marttan 31 marta kadar çıkarılan kömür 117 bin tona yakındır. Yine bu müddet içinde denizden taşınan kömür tutarı 57 bin ve karadan giden kömür tutarı 38 bin ton kadardır.

Martın 15 inden sonuna kadar 6 gün deniz dalgalı olduğundan ağızları kömür yüklenememiştir. Harmanlarda mevcut kömür 54 bin tonu ve direk stoğu 17 bin metre küpü bulmaktadır.

7 ungu önlerinde Japonlar 5000 ölü verdiler

Yazıcı 2 nci sayfada

